

2601.

Odat. *)

Höfvidsmannen i Finland MATHIAS KETTILMUNDSSON testamenterar 200 mark penningar, 2:ne silfverkärl och en elfenbenstafla till Predikarebrödernas kloster i Vesterås, der han väljer sin graf; gifver gods och penningar m. m. till domkyrkorna i Upsala, Linköping, Skara, Strengnäs, Vesterås, Åbo och Vexjö; anordnar dyrbara gåfvor till Konung Magnus och dess syster Prinsessan Eufemia, sin hustru Aleidis samt andra personer, kyrkor och kloster, tjenare m. fl.; frikallar alla sina Fogdar, så väl i Finland som i Sverige, från deras räkningar; lemnar Konungen för den i Skara pålagda Markegälden 200 mark silfver, m. m.

Samtidig afskrift på perg. i K. Riks-Arch.

In nomine patris etcetera. Ego MATHIAS KETILMUNDASON testamentum meum condo et ordino in hunc modum. In primis confero fratribus predicatoribus arosie, vbi eligo sepeliri CC marchas denariorum. duas pelues argenteas et vnam tabulam eburneam. Jtem ecclesie cathedrali vpsalensi curiam meam norby. Ecclesie lyncopensi, dimidium attungum terre in luntunum, et curiam meam wlghæ. Ecclesie skarensi curiam meam sigharsthorp. ecclesie strengnensi. C. marchas denariorum de quibus episcopus ibidem leuauerat .LXX. marchas. Ecclesie arosiensi curiam meam lijnsta. Ecclesie aboensi .C. marchas denar. et vnam tabulam magnam. Ecclesie wexionensi .C. marchas denar. domino meo regi. vnam magnam fibulam auream. sorori sue, domicelle mee, vnam minorem fibulam auream. domino archiepiscopo vpsalensi vnum cifum argenteum, vnum anulum aureum. et duas timbrias mardorum. domino lyncopensi .XXX.ta timbrias variorum, et duas timbrias mardorum. domino aboensi .C. marchas denariorum. predicatoribus in abo .C. marchas denariorum. cum vna lesta siliginis. minoribus stokholmis .XX. marchas denar. ad sanctam claram ibidem. tantum. monialibus in monte beate

*) Året för detta testamentes utgifvande kan ej med visshet bestämmas. Att detta skett före slutet af 1327, kan slutas deraf, att Lagman Birger Persson förekommer bland de personer, som deri erhålla gåfvor. Mathias Kettilmundssons dödsår har blifvit olika uppgifvet. Att hans hustru Aleidis var enka år 1329, synes af ett bref, dat. d. 9 Sept. detta år. Sannolikt har hans död inträffat kort efter testamentets upprättande, således före 1327 års slut. I tvenne gamla kronologier i *Scriptores Rer. Suecicar. Med. Ævi*, I: 1 Afd. p. 28 och 94 uppgifves dödsåret hafva varit 1326, i hvilken händelse testamentet torde tillhöra nämnda år. Af handstilen är uppenbart att dokumentet, som är skrifvet på båda sidor af ett pergamentsblad, tillhör denna tid. Sannolikt är det en för någon af testamentstagarne eller exekutorerna gjord afskrift, i hvilken man utelemnat allt, som ej rörde sjelfva dispositionerna. Deraf förklarar hvarföre dateringen och de vanliga slutformlerna saknas. Emedan Predikarebrödernas kloster i Åbo nämnes före de öfriga Svenska klostren och erhåller en större gåfva än dessa (med undantag af Vesterås och Vårfruberga), kan man antaga att testamentet blifvit uppsatt i Finland, der Mathias Kettilmundsson var Capitaneus.

virginis, curiam meam husaby in aspu et .C. marchas denar. monialibus in rijsbergh .XXX. marchas denar. Sororibus skeningie .X. marchas denar. Jtem cuilibet claustro regni swecie .III. marchas denar. jtem ecclesie parochiali stokholmensi .IIII. marchas denar. domui sancti spiritus ibidem. tantum. Ecclesie sancti jacobi ibidem .III. marchas denar. jtem cuilibet ecclesie in swecia. in qua bona habeo, vnam vaccam, et sacerdoti. vnam vaccam. Jtem dilecte consorti mee aleydi, curias meas aspanes. swina. øndabodhæ. wendeledhæ. wllafors, lundby et oshamar. III fibulas aureas. X anulos aureos. X coclearia. II vasa argentea. IIII crateras argenteas .I. sylffmit et .I. bicarium argenteum. domino b[ø:birgero] legifero. I cifum argenteum .X. timbrias variorum. et I timber mardorum. domino petro ragualdsson I. timber mardorum. consorti sue similiter. domino m.[ø:magno] nielisson. II crateras argenteas. et X. timbrias variorum. consorti sue .X. timbrias. domino stephano røricsson. XX. timbrias variorum. consorti sue .X. timbrias. filie sue V. timbrias variorum. Jtem domino N[icolao] abioranson III attungos terre in twnardalum. domino k.[ø:karolo] tukason .X. timbrias variorum. consorti sue similiter. filie sue V. timbrias variorum. Jtem domino k.[ø:karolo] orastason bona sua in fugstadhūm et barastadhūm. mihi pro quingentis marchis denariorum in pignora. jtem domino b.[ø:benedicto] tukason .X. timbrias variorum. jtem Eringisloni marskalcho, XX. timbrias variorum .I. cifum argenteum .I. balteum argenteum. et XI dyushorn. vxori sue .X. timbrias variorum cum cifo argenteo. magno benedictsson .X. timbrias variorum. consorti sue vnum par vestimentorum grenet irst. VI timbrias hermelin. cum vno anulo aureo. karolo neskunungsson. curiam meam myriby. vnum stodh I. cifum argenteum. vnum balteum argenteum. Gregorio magnusson, II. crateras argenteas .X. timbrias variorum. et III clør. vxori sue X timbrias variorum. karolo benedictsson .XX. timbrias variorum. thyrnero thyrneson. curias bosathorp. thorstenthorp. bughærijdh. C.XL marchas denar. et ciphum argenteum. thyrnero jngiellidsson. curiam. skæpstadhæ. birgero magnusson .X. timbrias variorum. vxori sue tantum. haquino abrahamsson. CC. marchas denar. in quibus mihi obligatus erat. bo huwth .XL marchas denar. johanni howt. tantum. birgero huwt. tantum. domine cristine relicte domini m. marinason .I. timber mardorum. domino johanni fifhus bona sua que de ipso emi. thørnero mathison curiam wallæ. haquino mathisson curiam sten. cum armatura proprie persone mee. domine jngiburgi matisdotter curiam lillyostadhæ. bona in ganberghum que possedit karolus in tunum. cum vno bikario argenteo. jtem domicelle birgitte. mathisdotter curiam meam in barastadhūm et I. bicarium argenteum. jtem ipsis liberis domini mathei thyrneson quingentas marchas denar. in quibus mihi obligantur. jtem filie domini haquino [ø:—ni]

læmæ, curiam hekkenes ad nupcias, laurencio magnusson .XXX. marchas denar. birgero algozson .XXX. marchas denar. nicolao skatmann curiam hidhinsbergh, et .C. marchas denar. matri sue curiam atlestæ. nicolao jonsson .LX. marchas denar. jnfantulis olai skatmann .V. timbrias variorum. nicolao nøt .XL. marchas denar. gerardo zwærin. CC. marchas denar. cum vestitu pro ordine militari apto, henikæ zwærin, dextrarium me precedentem ad sepulturam. petro sigridhason .XL. marchas denar. .X. timbrias variorum. et I. kloo. vxori sue X. timbrias. Cuilibet fratri aleydhis. XXX. marchas puri. birgero joob. CC. marchas denar. filie mee jngridi curias meas wædhla et ekiby. anberno petersson .XXX. marchas denar. wlphoni rangnburghuson V. solidos terre in*) johanni muntæ, curiam kyætærasund. C. marchas denar. vnum frustum panni genst, et VIII timbrias variorum. jngoni dyacn .XL. marchas denar. magno Enkiæ curiam sæwisalu .C. marchas denar. birgero de skurtuby, terram quam possedit in vlghum. karolo haraldsson coloniam in øneem. henikino redhuswen. primo .CC. XL. marchas in quibus sibi obligatus teneor. jtem confero eidem .CC. marchas denar. ranguasto officiali meo .X. solidos terre in aby. petro brun. vnum attungum terre in almborstorpe. hassoni .C. marchas denar. laurencio gudmundason .I. marcham terre. ja seltu. goszcalcho stokholmis .C. marchas puri pro curia skarpwald quam confero michaeli pastel. jtem hospiti meo olauo de huddungi .X. marchas denar. tunicam et capam panni genst. ranguasto korwamulæ .XX. marchas denar. stenberno skytta. XL marchas denar. andree korwamulæ XX. marchas denar. jtem dominis, elauo caonico XII marchas in quibus mihi obligatus erat. phillippo de skaa .X. timbrias variorum. petro de Ekro. X. timbrias. karolo .X. timbrias. johanni klerk .XX. timbrias. jacobo de hildishøgh. dimidium attungum terre cum tercia parte vnus attungi in wllawi. et vnum integrum par vestimentorum. domino menikino .X. vaccas. domino petro thorstenson. dimidiam, marcham annone et duo pecora. jtem cuilibet capelano meo. videlicet dominis menikino, petro thorstani. petro alandensi. thidemanno et petro olai. vnum integrum par vestimentorum cum furatura variorum et XX. marchas denar. domino henzso sacriste aboensi .II. marchas denar. cuilibet choralis ibidem .I. marcham. pauperibus scolaribus ibidem .III. marchas. margarete joonsdotter. curiam Luntum. jtem cuilibet ancille aleydhis I par vestimentorum cum suffuratura variorum. jtem jon litin et filio suo bona mea in pemerum et L. marchas denar. kysile curiam skawastadhe. laurencio kulstüb omnia bona sua libera excepta curia luntu. wernerö langæ omnia bona sua libera. benedicto de halqu et vxori sue omnia bona libera. swe-

*) Tomrum är lemnadt i texten för gårdsnamnet.

nungo .XXX. marchas denar. campanario in motalum bona sua que possedit in quistbergh. thiderico bona sua in wllawy. heredibus unnonis knutsson bona, widhlunga. henzikino falkiner .V. oras terre in lundenum. bona magni boddæ in kumu veris heredibus. Cuilibet stalulatori meo, vnum equum et VI. marchas denar. magistro ottoni .XXX. marchas denar. lydikino myntaræ .XXX. marchas. ormero muratori tantum. nicolao muratori .XII. marchas. cuilibet laboratori in curia mea. magistro in suo opere .VI. marchas denar. et vnam tunicam cum capa. ragnualdo coco .X. marchas denar. gerikino coco .X. marchas denar. plæghamanni .X. marchas denar. cum tunica et capa. hinzikino rasori .X. marchas denar. cuilibet cursori meo .III. marchas denar. cum tunica et capa. Jtem do omnes officiales meos tam finlandie quam swecie, quittos ab omni computatione. jtem quidquid placitatum est de curia skeri firmum habeo. Jnsuper pro solucione marce nuper skaris imposita domino meo regi .CC. marchas puri, per karolum neskunungsson de promptuario meo mitto. ipsos rusticos de finlandia dans totaliter excusatos. Exequutores, domini, haquinus lemæ. et magnus niclisson, armigeri, Eringislo et karolus neskunungsynir. et gregorius magnusson.

På frånsidan, med samtidig hand: Transscriptum testamenti domini Mathie ketilmundason.

2602.

1327.

Hästhholm.

JOHAN ERLANDSSON testamenterar till Alvastra kloster, der han väljer grafställe åt sig och sin hustru, 40 mark penningar, 20 tunnor råg, $\frac{1}{2}$ mark korn, 6 kohudar, 4 oxhudar, samt sin gård i Hästholmen och sina lösören i den gård på berget, han på sin och hustruns lifstid fått sig af munkarne upplåten; gifver klostrets Skaffare Håkan 2 oxar, samt penningar åt andra kloster och åtskilliga prester, en tapet till klostrets högaltare, en skrud till kyrkan i Hästholmen, m. m.

Orig. på perg. i K. Riks-Arch. *)

In nomine sancte et indiuidue trinitatis patris et filij et spiritus sancti Amen, Ego JOHANNES ÆRLENZSON in villa forensi Hæsthholm, corpore quidem licet debilis, spiritu tamen et mente validus, ac ratione compos, sciens quod omnis creatura in suam debeat redigi originem, et tam robustum non existere, qui effugiet gladium generaliter ferientis, et ideo tam improuisam occupationem cupiens preuenire, desideransque rebus caducis atque transitorijs michi a deo collatis incorruptibilem ac celestem thesaurum comparare, ac de eis-

*) Brevet är mycket skadadt af fugt, så att bitar på några ställen bortfallit. De inklauderade orden äro ifyllda efter ÖRNHJELMS egenhändig afskrift i dess »Kyrko- och kloster-bref», VII: 1076, ehuru redan på hans tid brevet varit skadadt, som synes af hans vidfogade anmärkning: »kunde med största besvär läsas, effter det war mehta förmultnat». En lucka i skriften gör det omöjligt att bestämma till hvilken af Mariadagarne brevet skall hänföras.